

AGENDAPUNT 8

Ambtelijk Overleg Wonen en Zorg

Datum: 9 juni 2026

Onderwerp: Uitwerking lijnen regionale monitor HVA

Bijlage(n): -

Regionale monitor aandachtsgroepen

Gemeente Amersfoort ontwikkelt een regionale monitor op basis van het Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen, dat op 3 juli 2025 is vastgesteld. Deze monitor heeft als doel om inzicht te verschaffen in de ontwikkeling van de huisvestingsopgave in regio Amersfoort met betrekking tot de aandachtsgroepen. Een belangrijk onderdeel hiervan is het inzichtelijk maken in hoeverre urgent woningzoekenden uit een regiogemeente, die ondersteuning ontvangen in regionale zorg- en opvangvoorzieningen, na afloop van het traject terugkeren naar hun herkomstgemeente. Dit inzicht is nodig om te kunnen sturen op spreiding van urgent woningzoekenden binnen de regio en uitvoering te geven aan de afspraak 'instroom = uitstroom'. Betrouwbare en actuele informatie over de in-, door- en uitstroom is hiervoor essentieel.

Om op deze afspraak te kunnen sturen, is inzicht nodig in de verhuisbewegingen van en naar de regionale zorg- en opvanglocaties. Het gaat om de volgende zorgvormen: begeleid wonen, beschermd wonen, maatschappelijke opvang, jeugdzorg met verblijf en forensische zorg. Wij hebben verschillende mogelijkheden onderzocht om dit te monitoren.

Lijn 1: Data vanuit woningcorporaties/WoningNet

Wij hebben gekeken of gegevens van woningcorporaties/WoningNet bruikbaar zijn voor monitoring. Bij WoningNet is bekend hoeveel personen uitstromen uit zorg en naar welke gemeente zij uitstromen. Wij zijn daarom in gesprek gegaan met WoningNet over de mogelijkheden m.b.t. deze monitor, maar deze weg blijkt onvoldoende geschikt vanwege twee beperkingen:

- 1) De data zijn alleen beschikbaar voor zorglocaties in de sociale huur. Een aanzienlijk deel van de zorglocaties valt hier niet onder, waardoor veel uitstroom buiten beeld blijft.
- 2) De data bevatten uitsluitend informatie over uitstroom na een zorgtraject. Instroomgegevens ontbreken, waardoor de afspraak 'instroom = uitstroom' niet kan worden gemonitord

Lijn 2: Geaggregeerde BRP-data

Ten tweede hebben wij onderzocht of meer basale informatie uit de BRP bruikbaar is. Concreet gaat het om het periodiek ophalen van de volgende informatie:

Per regiogemeente:

- Hoeveel personen stromen in vanuit welke gemeente?
- Hoeveel personen stromen uit naar welke gemeente?

Deze aanpak maakt het mogelijk per periode het volgende inzichtelijk te maken (op basis van voorbeelddata, bijvoorbeeld over 2025):

Amersfoort

in 354 · uit 164

Instroom vanuit

<i>intern</i>	72	20%
Leusden	90	25%
Nijkerk	76	21%
Soest	67	19%
Woudenberg	49	14%

Uitstroom naar

<i>intern</i>	72	44%
Leusden	30	18%
Nijkerk	24	15%
Soest	22	13%
Woudenberg	16	10%

Ook bij deze aanpak mist er essentiële informatie:

- 1) De geaggregeerde instroom- en uitstroomcijfers maken monitoring op de afspraak 'instroom = uitstroom' niet mogelijk. Om deze afspraak te toetsen, moet per persoon worden nagegaan of hij of zij na uitstroom terugkeert naar de herkomstgemeente. Geaggregeerde BRP-gegevens bieden alleen totaalcijfers per gemeente en periode. Instroom en uitstroomcijfers per periode zijn niet rechtstreeks vergelijkbaar doordat trajectduren sterk variëren. Iemand die nu instroomt, stroomt vaak pas jaren later uit, waardoor in- en uitstroomcijfers binnen een periode niet vergelijkbaar zijn en geen relevante informatie bieden, maar een vertekend beeld geven. Zonder persoonsgerichte koppeling is het dan ook niet mogelijk te beoordelen of de regio de afspraak naleeft.
- 2) Hoewel er voorzichtig iets gezegd kan worden over een trend met deze cijfers, kan dat pas na een aantal jaar. Hiermee kan er de eerste jaren niet worden gestuurd op de gemaakte afspraken.
- 3) Ook bij deze aanpak bestaan AVG-technische onzekerheden. Het is nog onduidelijk welke gegevens wel en niet gedeeld mogen worden, en afstemming hierover kan een langdurig juridisch traject vergen. Gezien de beperkte informatiewaarde van deze methode wegen de juridische risico's en inspanning mogelijk niet op tegen de verwachte opbrengst.

Lijn 3: BRP-data op persoonsniveau (verwerkt tot niet herleidbare gegevens) Amersfoorts niveau

Met deze aanpak wordt het mogelijk om per periode of cohort inzichtelijk te maken hoeveel personen uitstromen uit een zorglocatie en:

- Hoeveel daarvan terugkeren naar hun herkomstgemeente;
- Hoeveel uitstromen naar de gemeente waar het zorgtraject plaatsvond;
- Hoeveel elders uitstromen.

Dit maakt het mogelijk om te sturen op de afspraak 'instroom = uitstroom' en een analyse als onderstaande te maken (op basis van dummy data):

Dit zou dan bijvoorbeeld gaan over de uitstroom in 2025 van zorgtrajecten in Amersfoort. Daarbij kunnen conclusies worden getrokken als:

1. De afspraak instroom = uitstroom wordt onvoldoende nageleefd. We zien dat slechts 60% terugkeert naar de gemeente van herkomst als we kijken naar Amersfoort als geselecteerde gemeente.
2. Geen van de regiogemeente voldoet aan de afspraak instroom = uitstroom. We zien daarbij dat het aandeel dat terugkeert naar de herkomstgemeente het laagst is in Soest.

Het nadeel als we enkel de BRP-gegevens ontvangen vanuit Amersfoort is dat we wel kunnen zien of de personen die zorg ontvangen in Amersfoort wel of niet terugkeren naar de regiogemeente, maar niet vice versa.

Lijn 4. Uitbreiding regio BRP-gegevens persoons niveau (verwerkt tot niet herleidbare gegevens)

Om volledig de regionale afspraken te kunnen monitoren, zou essentieel zijn om de BRP-gegevens niet alleen van Amersfoort te ontvangen, maar van de gehele regio. Hiermee kunnen we volledig inzichtelijk maken hoe de in- en uitstroombewegingen eruitzien.

Conclusie

Alternatieve databronnen zoals WoningNet en globale BRP-gegevens missen essentiële informatie en zijn daarom ongeschikt voor het monitoren van de afspraak ‘instroom = uitstroom’. Alleen verwerking van BRP-gegevens op persoonsniveau (omgezet naar niet-herleidbare informatie) biedt het benodigde inzicht in herkomst en uitstroom.

De realisatie van een dergelijke monitor omvat de volgende stappen:

1. Inventarisatie zorgadressen. Het overzicht van zorg- en opvangadressen in de regio is grotendeels gereed. Actualisering is noodzakelijk, gevolgd door structurele jaarlijkse bijhouding.
2. Juridische randvoorwaarden BRP Amersfoort. Het verkrijgen van rechtmatige toegang tot BRP-gegevens vergt juridisch onderzoekwerk en nader overleg met betrokken partijen.
3. Inrichting datatoegang. Na juridische goedkeuring wordt de technische ontsluiting van de BRP-data ingericht, waarbij wordt bepaald welke gegevensselecties nodig zijn.
4. Data-analyse. De verhuisbewegingen worden in kaart gebracht. Gezien de soms langdurige aard van zorgtrajecten dient rekening te worden gehouden met een langere doorlooptijd.
5. Ontwikkeling monitoringssysteem en dashboard. Het opzetten van een overzichtelijk systeem waarmee de verhuisstromen inzichtelijk kunnen worden gemaakt en door belanghebbenden kan worden geraadpleegd.
6. Uitbreiding monitor naar regiogemeenten. Dit vereist dat de stappen 2 tot en met 5 opnieuw worden doorlopen, toegespitst op de verhuisbewegingen binnen en vanuit de regiogemeenten.

Vragen aan het AO

- Juridische grondslag: Hoe borgen we een rechtmatige basis voor verwerking van BRP-gegevens op persoonsniveau, zodat de afspraak ‘instroom = uitstroom’ daadwerkelijk kan worden gemonitord?
- Alternatieve opties: Zijn er mogelijkheden die wij hebben gemist om de monitor te realiseren zonder gebruik van BRP-gegevens?
- Doorlooptijd: Wat is een realistische planning en wat is daarvoor nodig?
- Capaciteit: De inrichting vraagt aanzienlijke inzet van gemeente Amersfoort en mogelijk ook van regiogemeenten. Hoe borgen we dit? Eerder was er een werkgroep voor aangewezen om hiermee aan de slag te gaan, daar waren SSE en de provincie bij betrokken. Kunnen er nieuwe afspraken gemaakt worden om dit gezamenlijk op te pakken?